

To: [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted]@rivm.nl]
From: [redacted] 5.1.5
Sent: Fri 4/2/2021 1:21:00 PM
Subject: (Lab)Inf@ct: COVID-19 (nieuw coronavirusinfectie) (105)
Received: Fri 4/2/2021 1:22:55 PM

[Bekijk online](#)

(Lab)Inf@ct: COVID-19 (nieuw coronavirusinfectie) (105)

2 april 2021

Dit is een gecombineerd bericht van [redacted] 5.1.5

In dit bericht:

Meerdere GGD'en hebben aangegeven dat zij worden benaderd door personen met een positieve uitslag van een zelftest. Sinds 31 maart 2021 zijn zelftesten in Nederland verkrijgbaar en per 12 april worden zelftesten door het ministerie van VWS beschikbaar gesteld aan geprioriteerde scholen en bedrijven. In dit bericht wordt context gegeven bij zelftesten en wordt het handelingsperspectief voor de GGD toegelicht.

- Context van (zelf)testen
- Aandachtspunten bij inzet zelftesten
- GGD-handelingsperspectief: hertesten, BCO en registratie

Bericht:

Context van (zelf)testen

De [Corona teststrategie](#) van de Rijksoverheid bestaat uit twee sporen met elk een aantal subsporen.

Spoor 1 betreft 'Testen om het virus op te sporen en te bestrijden'. Hieronder vallen spoor 1a: 'Testen risicodoelgroepen' (mensen met klachten, ((niet) nauwe) contacten uit BCO/CoronaMelder, inkomende reizigers), spoor 1b: 'Risicogericht (grootschalig) gebiedstesten' bij o.a. hoge prevalentie of hoge dreiging en spoor 1c: 'Testen op primair en voortgezet onderwijs' bij een besmetting.

Spoor 2 betreft 'Testen om de samenleving te openen'. Spoor 2a: 'Testen voor veilige toegang sociaal leven' betreft cultuur, sport, recreatief, evenementen en eventueel horeca. Spoor 2b: 'Testen voor veiliger werken' betreft werkgevers voor werknemers en spoor 2c: 'Testen voor veiliger studeren' betreft MBO, HBO en WO.

Zelftesten maken sinds de [validering](#) en het beschikbaar komen van antigeensneltesten die [een ontheffing](#) hebben voor zelfgebruik, onderdeel uit van de [Corona teststrategie](#) van de Rijksoverheid.

Zelftesten zijn als aanvulling op het staande testbeleid en de basisregels bedoeld. Deze extra testen zijn aanvullende vormen van preventief testen, waarmee anders onopgemerkte besmettingen aangetoond kunnen worden. Het doel is extra personen op te sporen die besmettelijk zijn maar geen klachten hebben. De zelftesten zijn NIET bedoeld als vervanging van de COVID-19-maatregelen of in plaats van testen bij de GGD-testlocaties en zorginstellingen. Ze zijn derhalve NIET bedoeld voor:

- personen met klachten (spoor 1)
- categorie 1- en 2-contacten (spoor 1)
- categorie 3-contacten buiten het onderwijs (spoor 1)
- Inkomende reizigers uit een hoogrisicogebied die in quarantaine zijn (spoor 1)

Zelftesten vormen één van de testopties voor spoor 2b: 'Testen voor veiliger werken' en spoor 2c: 'Testen voor veiliger studeren'. Ze zijn binnen de Corona teststrategie nadrukkelijk bedoeld om infecties op te sporen bij personen zonder klachten die deelnemen aan activiteiten die een hoger risico op besmetting en verdere verspreiding geven. Zo zullen ze onder meer worden gebruikt om fysiek hoger onderwijs mogelijk te maken en in bedrijven waarbij de werknemers niet thuis kunnen werken en het op het werk niet altijd mogelijk is om onderling voldoende afstand te houden. Zie ook de [Corona zelftest informatiefolder voor werkgevers en scholen](#).

Een uitzondering vormt het inzetten van zelftesten in het onderwijs in spoor 1c: 'Testen op primair en voortgezet onderwijs bij een besmetting'. Hierbij zijn (begeleide) zelftesten een testoptie voor het testen van categorie 3-contacten in het voortgezet onderwijs en voor medewerkers in het primair onderwijs. Zij vormen een uitzondering vanwege de ervaring met de pilots in vooral het voortgezet onderwijs. Het bleek lastig om (snel)testen van categorie 3-contacten bij een besmetting in een klas of groep via de GGD-testlocaties georganiseerd te

krijgen. In het document [Zelf testen in het onderwijs en bedrijfsleven](#) is hier meer informatie over te vinden. Aan de implementatie hiervan wordt gewerkt door de ministeries van OCW en VWS in samenwerking met GGD GHOR en RIVM/Cib.

Aandachtspunten bij inzet zelftesten

Bij de huidige prevalentie is bij juist gebruik van de zelftesten de kans op fout-positieve uitslagen niet groot, terwijl deze m.b.t. fout-negatieve uitslagen wel aanzienlijk is. Naarmate de prevalentie daalt wordt ook het risico op fout-positieve uitslagen groter (zie [Onderbouwing grootschalig testen van personen zonder klachten](#)).

Gebruik van zelftesten door onervaren mensen kan leiden tot testen die een minder betrouwbare uitslag geven door verkeerde afname, inzetten en aflezen en ook tot verkeerde interpretatie van het resultaat. Aan het feit dat er een geringe kans op fout-negatieve uitslagen bestaat, wordt in de [publiekscommunicatie](#) aandacht besteed. Een negatieve zelftestuitslag sluit niet uit dat de geteste persoon besmet en besmettelijk is en mag dus geen reden zijn om de COVID-19-maatregelen los te laten.

Tot slot is een zelftest een momentopname en heeft de uitslag een beperkte geldigheidsduur.

GGD-handelingsperspectief: hertesten, BCO en registratie

Verskillende overwegingen spelen een rol bij de vervolgstappen op een positieve zelftest:

- Als de zelftest goed is afgenomen, ingezet en afgelezen, is een positieve uitslag bij de huidige prevalentie waarschijnlijk betrouwbaar.
- Hoe goed de zelftest is afgenomen, ingezet en afgelezen is niet goed te bepalen of uit te vragen.
- Hetzelfde geldt voor de vraag of de gebruikte zelftest al dan niet een antigeensneltest met een ontheffing voor zelfgebruik is.
- Burgers, werkgevers en onderwijspersoneel hebben geen wettelijke meldingsplicht conform de Wet publieke gezondheid; voor het delen van een positieve testuitslag met de GGD door werkgevers of onderwijspersoneel is expliciete (schriftelijke) toestemming vereist.
- Zie voor meer overwegingen het genoemde document 'Zelf testen in het onderwijs en bedrijfsleven'.

Omdat de betrouwbaarheid van zelftesten lager is dan bij professioneel afgenomen testen én vanwege juridische obstakels staat in de [Informatie voor gebruikers van zelftesten](#) en [in de publiekscommunicatie](#) het dringende advies om een positieve zelftest te laten bevestigen met een test in een GGD-testlocatie. Daarmee wordt melding bij de GGD en bron- en contactonderzoek door de GGD gefaciliteerd. Er wordt geadviseerd om hiervoor contact op te nemen via het landelijke nummer 5.1.2e of een hertest via www.coronatest.nl in te plannen.

Bij vragen wordt verwezen naar **5.1.2e**. Dit alles sluit niet uit dat personen met een positieve zelftest (hierna zelfmelders genoemd) contact opnemen met de regionale GGD.

Omdat het in principe gaat om personen zonder klachten, die geadviseerd worden thuis te blijven en contacten met anderen te vermijden, kan de hertest afgewacht worden vóórdat met BCO gestart wordt. Wel is het advies om de eventuele huisgenoten te informeren en bij blootstelling op de dag van de zelftest - het gaat immers om personen zonder klachten - hen te vragen in quarantaine te gaan. Indien de positieve zelftest bevestigd wordt, en dus via CoronIT bekend wordt, wordt het BCO-onderzoek gestart. De besmettelijke periode gaat daarbij in op de dag van de positieve zelftest, tenzij de zelfmelder inmiddels passende klachten heeft gekregen. De besmettelijke periode begint dan 2 dagen voor de eerste ziektedag. De bevestigde zelfmelder wordt zoals gebruikelijk gemeld in Osiris. De GGD wordt gevraagd om een onbevestigde zelfmelder als 'probable case' te registreren. Bij een bevestiging wordt deze dan een 'confirmed case'.

Mocht de GGD redenen zien om het BCO wel meteen te starten - bijvoorbeeld bij een snel uitbreidend cluster op een school of in een werksituatie, of indien de persoon toch klachten blijkt te hebben of een bekende blootstelling had - dan kan dat uiteraard.

Mocht de zelfmelder echt geen hertest willen, ondanks aandringen en uitleg (een fout-positieve uitslag is mogelijk, met in dat geval onterechte isolatie van de zelfmelder en quarantaine van categorie 1- en 2-contacten), dan wordt toch BCO opgestart. De zelfmelder blijft dan een 'probable case' in HPzone.

Contactgegevens

- **Overleg met uw regionale GGD** over casuïstiek of mogelijk verdachte gevallen in uw regio. Het nummer is te vinden op www.ggd.nl.
- **RIVM-LCI:** tel. **5.1.2e** (ook buiten kantooruren bereikbaar)
- **RIVM dd. viroloog:** tel. **5.1.2e** (ook buiten kantooruren bereikbaar)
- **RIVM dd. arts-microbioloog:** **5.1.2e** (ook buiten kantooruren bereikbaar)
- **Erasmus MC, dd. viroloog unit Klinische Virologie afdeling Viroscience:** tel. **5.1.2e**
5.1.2e (buiten kantooruren: **5.1.2e**)

Meer informatie

- [ECDC](https://ecdc.europa.eu/en)
- [WHO](https://www.who.int/en/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports) en [Dagelijkse WHO situation reports](https://www.who.int/en/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports)
- [RIVM \(algemene informatie\)](#)
- [LCI-richtlijn COVID-19](#)
- [Richtlijn Uitvoering COVID-19-vaccinatie 2021](#)
- [Clb-kenniswebinars](#)

- [Rijksoverheid](#)

Auteurs: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e]
[5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] (Cib), [5.1.2e]
[5.1.2e] (Amphia Ziekenhuis), [5.1.2e] (UMC Utrecht), [5.1.2e], [5.1.2e]
[5.1.2e] (Cib), [5.1.2e] (GGD Amsterdam/LOI), [5.1.2e], [5.1.2e]
(RAC), [5.1.2e] GGD GHOR), [5.1.2e], [5.1.2e] (Cib)

Bericht verstuurd aan: leden Labinf@ct en Inf@ct

VERTROUWELIJK

Dit bericht is strikt vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan.

Wilt u uw e-mailadres wijzigen of andere berichtenservices aanvragen? Dat kan via [profiel bewerken](#). Collega's die deze berichtenservice nog niet ontvangen, kunnen deze aanvragen via <https://www.rivm.nl/abonneren>.

Een overzicht van alle berichten vindt u in het [archief](#). Het berichtenarchief is besloten.

De LCI is op werkdagen bereikbaar tussen 8.30 en 17.00 uur via [\[5.1.2e\]@rivm.nl](mailto:[5.1.2e]@rivm.nl).

Service

U ontvangt deze e-mail op het mailadres 5.1.2e@rivm.nl,

omdat u hebt aangegeven e-mailberichten te willen ontvangen.

[Aanmelden](#) | [Wijzig voorkeuren](#) | [Direct afmelden](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
